

بحران نان در ایران پس از اشغال

۲۰ شهریور ۱۳۹۳ ساعت ۱۶:۵۴

از آغاز حمله متفقین به ایران اولین موضوعی که بلافاصله خود را نمایان کرد مساله نان و آذوقه بود. حتی قبل از حمله متفقین به ایران در سال ۱۳۱۹، سیلوه‌های ایران تقریباً خالی از گندم بود و دولت با واردات توانسته بود این مشکل را حل کند اما با شروع جنگ و اشغال ایران و به دلیل مسدود شدن راه‌های بازرگانی، واردات و صادرات ایران دچار اشکال شد.

از آغاز حمله متفقین به ایران اولین موضوعی که بلافاصله خود را نمایان کرد مساله نان و آذوقه بود. حتی قبل از حمله متفقین به ایران در سال ۱۳۱۹، سیلوه‌های ایران تقریباً خالی از گندم بود و دولت با واردات توانسته بود این مشکل را حل کند اما با شروع جنگ و اشغال ایران و به دلیل مسدود شدن راه‌های بازرگانی، واردات و صادرات ایران دچار اشکال شد.

در نتیجه ایران از انگلستان تقاضا کرد به این کشور گندم و دیگر غلات را ارسال کند. انگلستان هم هزاران تن غلات به ایران وارد کرد، اما ناتوانی در توزیع عادلانه، احتکار گندم و محصول بد کشاورزان ایران همگی دست به دست هم داده و بحران گندم و نان را به وجود آورده بود.

حتی تقاضای ایران از آمریکا برای صادرات گندم به ایران تا زمانی که خود آمریکاییان وارد جنگ نشده بودند مورد موافقت آن کشور واقع نشد. از طرف دیگر ایالات شمالی ایران که بهترین مکان برای کشت گندم مرغوب بود، تحت اشغال شوروی قرار داشت و روس‌ها، سالانه هزاران تن گندم و برنج و جو از این مناطق به روسیه ارسال می‌کردند که همین عمل آنان به کمبود مواد غذایی در ایران دامن زد.

در نتیجه جدی‌ترین کمبود زمان جنگ در ایران کمبود نان بود. شهریور ۱۳۲۱ که احمد قوام نخست‌وزیر شد، قرص نانی را روی میز کنفرانس مطبوعاتی خود گذاشت و گفت: مشکل من این است، اگر بتوانم نان مرغوب در دسترس همه ایرانیان قرار بدهم سایر مشکلات حل خواهد شد.

در این بین کار به جایی رسید که هزاران تظاهرکننده شامل دانشجویان، زنان و بچه‌هایشان جلوی مجلس شورای ملی گرد آمدند و فریاد می‌زدند: یا مرگ یا نان. با این اوضاع متفقین و دولت ایران دست به کار شدند و با وارد کردن گندم عرضه نان را تحت کنترل در آوردند.

همچنین از آنجا که نیروهای متفقین تمام مایحتاج خود در ایران را به ریال می‌خریدند، بعد از مدتی با کمبود پول ایرانی مواجه شدند و با وجود مخالفت دولت ایران، چند میلیون ریال بدون پشتوانه چاپ کردند و در ایران به مصرف رساندند. این عمل باعث شد تورم بشدت افزایش یابد و گرانی سرسام‌آوری به مردم ایران تحمیل شود.

از طرف دیگر، پس از شهریور ۱۳۲۰ تمام کارهای عمرانی متوقف و عده زیادی از مردم بیکار شدند.

تا زمانی که حمل‌لوازم و مهمات به روسیه ادامه داشت، جمعی کار پیدا کرده و مشغولیتی داشتند، ولی همین که جنگ تمام شد، بر عده بیکاران افزوده شد.

کارگران و دهقانان بیکار که پناهی نداشتند، گرفتار سختی معیشت شدند و در این میان، آنانی که سواد داشتند خود را وارد خدمت دولتی می‌کردند. چندی نگذشت که عده کارمندان دولت چند برابر و قسمت عمده درآمد دولت صرف پرداخت حقوق کارمندان زاید دولت شد؛ وجهی که بایستی صرف عمران و آبادی کشور می‌شد و کارهای تولیدی ایجاد می‌کرد و بلای بیکاری را رفع می‌کرد، صرف پرداخت حقوق کارمندان می‌شد.

به طور خلاصه نقض بی‌طرفی ایران در جنگ، موجب اختلال وضع سیاسی و اقتصادی و اجتماعی ایران شد که آثار و لطمات آن تا مدت‌ها بعد از خاتمه جنگ، گریبان مردم ایران را رها نمی‌کرد.

منبع: جام جم

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/28067/اشغال-ایران-ناز-بهران-۲۸۰۶۷>